

BEREDSKABSSTYRELSEN

Den 29. juni 2005

Notat om

erfaringer og aktiviteter, som Beredskabsstyrelsen i perioden fra maj 2000 frem til forsøgene i Tranum gjorde sig på baggrund af ulykken i Enschede i Holland

Ulykken i Holland i 2000

Den 13. maj 2000 indtraf i Holland en stor ulykke på en fyrværkerivirksomhed i byen Enschede med omfattende konsekvenser. Virksomheden havde tilladelse til at opbevare 136.500 kg (brutto) fyrværkeri transportklassificeret som 1.4G eller 1.4S (hvor virkningen stort set vil være begrænset til de enkelte kasser) samt 2.000 kg (brutto) fyrværkeri transportklassificeret som 1.3G (fyrværkeri, som ikke frembyder fare for masseeksplosion, men som er brandfarligt og frembyder mindre fare for trykbølgevirkning).

Ifølge den officielle hollandske undersøgelse havde virksomheden opbevaret 177.020 kg fyrværkeri, heraf betydelige mængder professionelt fyrværkeri, såsom luftbomber, der skulle have været transportklassificeret som 1.3G og 1.1G. Virksomheden havde dermed overtrådt vilkårene i sin opbevaringstilladelse, idet der var opbevaret for store mængder fyrværkeri og for kraftigt fyrværkeri. Undersøgelserne har også vist, at virksomheden på andre punkter havde overtrådt opbevaringsvilkårene.

Sammenligning med danske forhold

Omstændighederne i forbindelse med den hollandske ulykke kan således ikke umiddelbart sammenlignes med forholdene i Danmark, da de danske regler for opbevaring af fyrværkeri på daværende tidspunkt - i modsætning til de hollandske regler - ikke var baseret på en transportklassifikation af fyrværkeriet, men på en kategorisering, der tog udgangspunkt i en opdeling af fyrværkerityperne i konsumfyrværkeri (kategori I og II) og professionelt fyrværkeri (kategori III og IV).

På det foreliggende grundlag blev det vurderet, at de danske regler for opbevaring af henholdsvis konsumfyrværkeri og professionelt fyrværkeri var tilstrækkelige, og henset til, at ulykken i Enschede måtte tilskrives forkerte transportklassifikationer og en overtrædelse af opbevaringsvilkårene, gav den derfor ikke Beredskabsstyrelsen anledning til at iværksætte ini-

tiativer. Det bemærkes i den forbindelse, at spørgsmålet om strafferetlige sanktioner i forbindelse med en forkert transportklassifikation henhører under politiet, som er kontrolmyndighed f.s.v. angår transport af farligt gods, herunder fyrværkeri.

Internationale initiativer fra Holland

I juli 2001 rejste Holland på baggrund af Enschede-ulykken spørgsmålet om forkerte transportklassifikationer af fyrværkeri i FN's ekspertkomite for transport af farligt gods, hvorfra konventionerne for transport af farligt gods udspringer.

Det var - som tidligere nævnt - blevet vurderet, at den væsentligste årsag til omfanget af ulykken i Enschede var en forkert transportklassifikation. Det var ligeledes hurtigt blevet erkendt, at spørgsmålet om transportklassifikation var et globalt anliggende, da fejlklassifikationer kunne spores tilbage til producentlandene i Fjernøsten.

Arbejdet i FN blev fulgt af Beredskabsstyrelsen, som på vegne af Færdselsstyrelsen - nu Justitsministeriet - udfører visse myndighedsopgaver vedrørende vejtransport af farligt gods. Beredskabsstyrelsen var således medvirkende til, at der fra den 1. juli 2003 blev indført en særlig europæisk godkendelsesordning med hensyn til virksomhedernes klassificering af fyrværkeri i forbindelse med vejtransporter .

Tranum-forsøgene i 2001

I efteråret 2001 deltog Beredskabsstyrelsen i afbrændingsforsøgene i Tranum, som blev gennemført med henblik på at undersøge, hvorledes en brand udvikler sig i en container med fyrværkeri til salg i detailhandel.